

Protipožarne preseke: zakonodaja, kategorizacija, sistem umeščanja in evidentiranja

dr. Andreja NÈVE REPE¹, dr. Jaša SARAŽIN², Marija KOLŠEK¹, Darko PRISTOVNIK¹, Boštjan KOŠIČEK¹, Matej KRAVANJA¹, dr. Aleš POLJANEC¹

1 UVOD

Gozdni požari povzročajo veliko gospodarsko škodo, zelo prizadenejo ekološke in socialne funkcije gozda, kot so rast in donos gozda, erozija tal, vpliv na hidrologijo tal, izguba habitatov in drugo (Poljanec in sod., 2022, Babij in sod., 2024). Slovenija sodi med požarno manj ogrožene države, vendar se število in površina požarov med leti zelo spreminjata, saj je pojavnost v veliki meri odvisna od vremenskih razmer v posameznem letu (Šturm in Podobnik, 2017, Komac, 2022). S podnebnimi spremembami se povečujejo tveganja za požare v naravnem okolju (Resolucija o dolgoročni podnebni strategiji, 2021). Po ocenah URSZR (Ocena ogroženosti RS, 2023) se bo število in obseg požarov v prihodnosti povečalo, zlasti v topli polovici leta. Tveganja za požare bodo najizrazitejša v submediteranskem in delno tudi alpskem delu Slovenije (Poljanec in sod., 2024). S preventivnimi ukrepi protipožarnega varstva gozdov zmanjšujemo tveganje za nastanek požarov, predvsem pa omogočamo njihovo učinkovitejše in uspešnejše gašenje ter posledično omejujemo potencialno ekološko in gospodarsko škodo (Poljanec in sod., 2024).

Vedno večja tveganja za gozdne požare, ki jih povzročajo podnebne spremembe, terjajo prilagoditev in nadgradnjo obstoječih sistemov varstva gozdov pred požari. V Sloveniji med ključne tehnične ukrepe preventivnega varstva gozdov trenutno sodijo predvsem rešitve, povezane z zagotavljanjem primerne odprtosti gozdnega prostora, saj omogočajo hiter in varen dostop gasilskih in drugih intervencijskih vozil do lokacije požara (Saražin, 2017; 2023).

Osrednji element protipožarne infrastrukture so protipožarne preseke (PP), ki so namensko zasnovane za učinkovito izvajanje protipožarne zaščite. PP so eden ključnih infrastrukturnih elementov za zaščito gozdov pred gozdnimi požari, saj omogočajo dostop in učinkovito posredovanje intervencijskih služb. Kljub temu njihova ureditev v slovenskem zakonodajnem okviru ostaja pomanjkljiva in neusklajena. V Sloveniji več pravnih aktov obravnava posamezne vidike umeščanja, gradnje, vzdrževanja in financiranja PP, vendar brez enotne podlage, kar povzroča pravno nedorečenost in težave pri izvedbi del. Kljub njihovi pomembni vlogi pa so v slovenskem prostoru do določene mere neustrezno opredeljene z vidika zakonodaje, evidenc, kategorizacije in financiranja.

V sklopu projekta Wildfire CE je bila oktobra 2024 organizirana regijska delavnica deležnikov s širšega, čezmejnega goriškega območja, odgovornih za upravljanje s požarno ogroženim okoljem. Na delavnici so deležniki med drugim izpostavili potrebo po (1) podrobnejših evidencah, (2) posodobitvi minimalnih tehničnih zahtev protipožarnih prometnic v gozdovih jugozahodne Slovenije in (3) umiku birokratskih ovir, ki otežujejo vlaganja v omrežje intervencijskih prometnic (Saražin in sod., 2024). V ta namen je Zavod za gozdove Slovenije, kot načrtovalec in skrbnik evidence protipožarnih prometnic, 16. aprila 2025 v Tomaju organiziral strokovni posvet Kategorizacija protipožarnih prometnic strokovnjakov Zavoda za gozdove Slovenije in Gozdarskega inštituta Slovenije.

¹ Zavod za gozdove Slovenije (ZGS), Večna pot 2, 1000 Ljubljana

² Gozdarski inštitut Slovenije (GIS), Večna pot 2, 1000 Ljubljana

Prispevek predstavlja obstoječ sistem, izpostavlja glavne sistemske pomanjkljivosti ter povzema ključna spoznanja omenjenega strokovnega posveta, namenjenega izboljšanju upravljanja in razvoja te vedno pomembnejše infrastrukture.

2 ZAKONODAJNI OKVIR: RAZPRŠENA PODLAGA BREZ JASNIH USMERITEV

Krovni dokument, ki določa protipožarno varstvo v gozdovih in definira PP, je Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93 in sprem.), ki določa obveznosti lastnikov gozdov in pristojnih institucij glede varstva gozdov pred požari (npr. 3., 3.a, 21.a in 29. člen). PP zakon obravnava hkrati kot preventivno varstveno delo (3. čl.) in kot gozdarska investicijska dela glede na predpise, ki urejajo graditev objektov (3.a člen), kar je vzrok za neenotno poimenovanje in obravnavanje PP v podzakonskih aktih.

Od podzakonskih aktov sta za protipožarne preseke najpomembnejša Pravilnik o gozdnih prometnicah (Uradni list RS, št. 4/09) in Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09 in sprem.), saj neposredno opredeljujeta in definirata njihovo vlogo, umeščanje in tehnične lastnosti. Pravilnika glede obravnave PP nista usklajena in različno obravnavata PP: prvi z vidika načrtovanja,

gradnje in vzdrževanja gozdnih prometnic, drugi z vidika preventivnih varstvenih del. Po drugi strani Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 102/10 in sprem.) PP posebej sploh ne omenja, in sicer ne kot gozdno infrastrukturo in ne kot varstveno delo, čeprav so pomemben del gozdnega prostora in imajo ključno vlogo pri zagotavljanju dostopa in varstva gozdov pred požari.

Glede na Pravilnik o gozdnih prometnicah je PP protipožarna gozdna cesta ali protipožarna pot, ki odpira prostor, kjer je z gozdnogospodarskim načrtom opredeljena prva ali druga stopnja požarne ogroženosti gozdov. Protipožarna gozdna cesta (protipožarna preseka I. kategorije) je grajena in utrjena gozdna prometnica, ki odpira večji požarno ogrožen prostor, kjer delež gozda ali njegova ekonomska vrednost ne utemeljujeta izgradnje gozdne ceste ter je v situacijskem poteku prilagojena predvsem zahtevam protipožarnega varstva. Glede na tehnične elemente, obliko projektno dokumentacije in način gradnje ustreza gozdni cesti. Protipožarna pot (protipožarna preseka II. kategorije) je na pretežni dolžini grajena gozdna prometnica. Namenjena je protipožarnemu varstvu in prevozu s prilagojenimi vozili ter kmetijsko mehanizacijo. Glede na tehnične pogoje gradnje, obliko potrebne dokumentacije in način gradnje ustreza gozdni vlaki.

Slika 1: Protipožarna preseka I. kategorije (levo, A. Nève Repe) omogoča vožnjo vsem gasilskim vozilom, medtem ko je protipožarna preseka II. kategorije (desno, J. Saražin) namenjena le lahkim terenskim vozilom

Pravilnik o varstvu gozdov definira PP kot intervencijske gozdne prometnice za potrebe varovanja naravnega okolja pred požari. Delimo jih na protipožarne gozdne ceste in protipožarne poti. Glede na prevoznost za gasilska vozila za gašenje požarov v naravi protipožarne preseke razvrščamo v:

- protipožarne preseke prve kategorije, kamor spadajo protipožarne gozdne ceste in tiste protipožarne poti, ki omogočajo dostop gasilskim vozilom za gašenje gozdnih požarov in gasilskim cisternam za gašenje gozdnih požarov;
- protipožarne preseke druge kategorije, kamor spadajo protipožarne poti, ki omogočajo dostop manjšim gasilskim vozilom za gašenje gozdnih požarov.

Pomembno je poudariti, da trenutno ni jasno določenega dokumenta, ki bi celovito urejal vzdrževanje PP, čeprav je to ključni vidik njihove dolgoročne funkcionalnosti. Neenotna interpre-

tacija zakonodaje tako znotraj delovnih področij ZGS kot med različnimi institucijami povzroča zamude, neusklajene postopke in pomanjkljivo vzdrževanje obstoječe infrastrukture.

3 OBSTOJEČI SISTEM PP, KATEGORIZACIJA, UMEŠČANJE PP V PROSTOR IN NJIHOVO VZDRŽEVANJE

V evidenci Zavoda za gozdove Slovenije je bilo do konca maja 2025 zabeleženih 883 km PP, pri čemer jih 69 % PP sodi v prvo kategorijo. V zadnjem desetletju je bilo na novo zgrajenih 90 km takih prometnic, vsako leto pa se v povprečju vzdržuje prevoznost v povprečju na 211 km obstoječih odsekov. V zadnjih petdesetih letih so omrežje protipožarnih prometnic umeščali v prostor postopoma in z omejenimi sredstvi. Prednostno so se odpirala najbolj izpostavljena območja Submediterana, kjer je bil hiter dostop do ključnih točk

Slika 2: Omrežje PP v submediteranskem delu Slovenije

pogostih požarov nujno potreben. Vzpostavitev učinkovite protipožarne infrastrukture je bilo v susubmediteranskem delu Slovenije, kjer je največ požarno ogroženih gozdov, vedno v ospredju prizadevanj gozdarske stroke (Prebevšek, 1994, Kravanja, 2006). Tako je zdaj največ protipožarnih prometnic na Kraškem GGO (712 km, 81 % vseh PP), zlasti na Kraškem robu, vzdolž železniške proge Divača–Koper ter na Goriškem Krasu.

PP se načrtuje predvsem na območjih gozdov z zelo veliko in veliko stopnjo požarne ogroženosti (Pravilnik o varstvu..., 2009). Vendar pa sta njihovo umeščanje in izvedba pogosto otežena zaradi številnih omejitev, kot so razdrobljeno lastništvo, naravovarstveni režimi, arheološke zahteve, vodovarstveni režimi in pomanjkanje finančnih sredstev. Ključna ovira je tudi zahteva o overjenih soglasjih vseh lastnikov zemljišč, kadar gradnja poteka v skladu z 21.a členom Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93 in sprem.),

torej na pobudo lastnika. Ta člen je pogosto v uporabi pri razpisih Programa razvoja podeželja (PRP), kjer je gradnja prostovoljna in po navadi pogojena s finančnimi spodbudami.

V praksi pa so protipožarne preseke umeščene tudi kot obvezen varstveni ukrep, kot določa 29. člen Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93 in sprem.), kjer Zavod za gozdove Slovenije določi njihovo gradnjo kot del gozdnogojitvenega načrta. V takem primeru soglasje vseh lastnikov sicer ni zahtevano, saj gre za obveznost, vendar pa se tudi ta postopek pogosto sooča z izzivi. Med najpogostejšimi so upravni zapleti v primeru nasprotovanj lastnikov, posegi v varovana območja, zahtevni naravovarstveni pogoji in pomanjkanje finančnih ali tehničnih virov za izvedbo. Zato tudi umeščanje, kot je določeno v 29. členu, v praksi ni vedno učinkovito, hitro ali brez nasprotovanj.

PP označujejo namenske table, ki jih pogosto dopolnjujejo opozorilne protipožarne table, kar krepi prepoznavnost in ozaveščenost o njihovi funkciji. Ključni elementi takih prometnic so izogibališča, obračališča in vstopne ploščadi, ki morajo biti razporejeni tako, da omogočajo učinkovito in varno posredovanje v primeru požara. Glede na prevoznost za gasilska vozila, namenjena gašenju požarov v naravi, PP preseke delimo na prvo in drugo kategorijo, pri čemer prva kategorija omogoča dostop za vsa intervencijska vozila, druga pa je namenjena le za manjša vozila ali v podporne namene (PVG, 2009).

Načrtovanje vzdrževanja in gradnje PP na podlagi GGN GGE in gozdnogojitvenih načrtov poteka v okviru letnih programov dela Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS). Pri zagotavljanju celotnega obsega načrtovanih potreb so pogosto omejitve, ki jih predstavljajo večinoma lastniške razmere in razpoložljiva proračunska sredstva za financiranje del, ki so vse do leta 2023 zadoščala le za približno tretjino vseh potreb. Kljub temu so z dobro lokalno koordinacijo in usklajevanjem z deležniki doseženi pozitivni učinki tudi z omejitvami.

Slika 3: PP so označeni z namenskimi tablam, ki jasno nakazujejo njihovo funkcijo. Pogosto so dodatno opremljeni z opozorilnimi protipožarnimi tablam, kar še povečuje prepoznavnost in ozaveščenost o njihovem pomenu (foto: A. Poljanec)

4 VIRI FINANCIRANJA PROTIPOŽARNIH PRESEK IN IZZIVI PRAKSE V POVEZAVI S TEM

Ker gradnja in vzdrževanje PP glede na Zakon o gozdovih spadata med preventivna varstvena dela, so zanje namenjena sredstva iz proračuna Republike Slovenije v vseh lastništvih (48. člen). To področje podrobneje ureja Pravilnik o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Uradni list RS, št. 71/04 in nasl.).

Do leta 2023 so bila to edina razpoložljiva sredstva za financiranje protipožarnega varstva glede na določila Zakona o gozdovih. Zadoščala so le za tretjino potrebnih del in so bila prednostno usmerjena v vzdrževanje obstoječih PP. Da bi bila zagotovljena večja realizacija potrebnih del, so manjši del sredstev za namen gradnje in vzdrževanja PP presek na najbolj požarno ogroženem kraškem območju prispevale tudi posamezne občine.

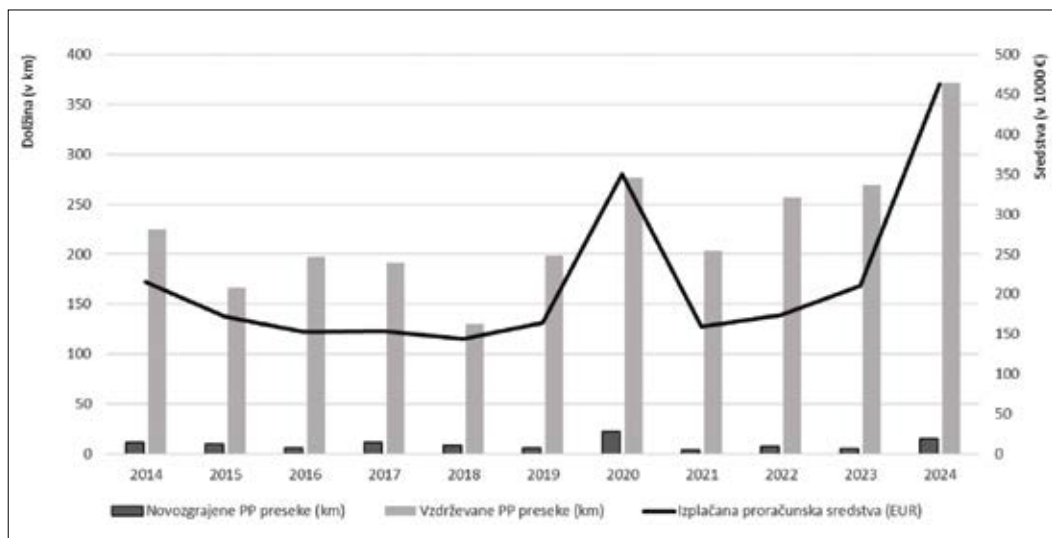
Poseben izziv financiranja del na PP iz proračuna RS je način izplačevanja sredstev. Upravičenec do sredstev je namreč vsak posamezni lastnik gozda na trasi PP. Tak model terja veliko birokratskega dela: vročanje odločb, nakazila

sredstev, poročanje o prejemu sredstev, zbiranje soglasij in odstopnih izjav za izplačila sredstev neposredno izvajalcu del ipd. Hkrati lahko povzroči izgubo socialnih transferjev za določene lastnike, čeprav gre za javni interes, in zato zmanjšuje pripravljenost lastnikov za sodelovanje. Ena izmed priporočenih sprememb je uvedba modela neposrednega financiranja izvajalcev.

Model predpostavlja, da je ukrep opredeljen kot delo v javnem interesu, kar bi ZGS omogočilo izvedbo del po postopku javnega naročanja. Tako bi lahko izbrani izvajalec izvedel ukrepe protipožarnega varstva neodvisno od soglasja lastnikov gozdov.

Vzdrževanje svetlega profila, vozne površine, opreme za odvodnjavanje, prometne signalizacije in drugih sestavin protipožarne infrastrukture bi ZGS izvedel na podlagi letnega programa vlaganj v gozdove in zagotovljenih sredstev. Dela bi potekala prek javnega naročila na obstoječih objektih protipožarnega varstva ne glede na njihovo lastništvo.

V letu 2023, po požaru na Goriškem Krasu, so bila za gradnjo in vzdrževanje protipožarne infrastrukture dodatno zagotovljena sredstva iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za

Slika 4: Novozgrajene in vzdrževane PP ter izplačana sredstva za financiranje protipožarnih ukrepov po letih v obdobju 2014–2024

obdobje 2014–2020 (v nadaljevanju: Uredba PRP; Uradni list RS, št. 39/23) z namenom sistematično in finančno podpreti ukrepe za zmanjšanje tveganj ter preprečevanje škode v gozdovih. Področje je urejeno z Uredbo PRP, ki PP obravnava bolj z vidika protipožarne infrastrukture kot z vidika preventivnega varstvenega dela. Sredstva PRP 2014–2020 so na voljo do sredine leta 2025, naprej pa bodo po enakem načinu namenjena sredstva iz Strateškega načrta Skupne kmetijske politike 2023–2027.

Uredba PRP je predpisala uporabo 21. a člena ZG, ki pobudo za preventivno varstveno delo Izdelava in vzdrževanje protipožarnih presek pripisuje lastniku gozda. Zato se protipožarne prometnice gradijo pretežno na območjih, kjer so za gradnjo zainteresirani lastniki gozdov, in manj tam, kjer so potrebe po odpiranju požarno ogroženih gozdov največje.

Drugi izziv Uredbe PRP je način financiranja. Investitor mora izvajalcu najprej poravnati račun za opravljena dela, šele potem lahko poda zahtevek za izplačilo sredstev. Največkrat niti lokalne skupnosti nimajo dovolj sredstev za zalaganje tovrstnih stroškov. Zato je težko pričakovati, da bodo sredstva koristili manjši lastniki, ki pa imajo pogosto v lasti gozdove, kjer so največje potrebe novogradenj PP. Poleg tega morajo lastniki gozdov oziroma investitorji sami poravnati razliko med priznano vrednostjo del glede na Uredbo PRP, če dejanski stroški izvedbe del presegajo priznano vrednost.

5 EVIDENCE IN PREVOZNOST: POGOJ ZA UČINKOVITOST INTERVENCIJ

Zanesljive in redno posodobljene evidence PP so nujne za hitro in učinkovito delovanje intervencijskih služb. ZGS ima vzpostavljeno atributno in grafično evidenco PP, ki je javno dostopna na pregledovalniku ZGS. Zaradi tekočega razvoja aplikacije, prilagajanja novim grafičnim slojem in postopnega vnosa atributnih podatkov evidenca včasih ne odraža popolne natančnosti in ažurnosti. V letu 2026 je predviden prehod na posodobljene aplikacije in naprednejše grafične obdelave podatkov, kar bo omogočilo višjo stopnjo natančnosti

ter boljšo usklajenost in ažurnost evidenc. Na terenu se včasih lahko pojavijo neskladnosti med dejanskim stanjem in prikazanimi evidencami (npr. neustrezno ali pomanjkljivo označene PP), kar povzroča zmedo in lahko upočasnjuje odziv v primeru požarov.

V okviru posodobitve evidenc PP in zaradi zagotavljanja zanesljivejših in kakovostnejših podatkov o njihovi prevoznosti so bili oblikovani predlogi za izboljšave na treh ključnih področjih: opredelitvi minimalnih standardov prevoznosti, določanju prioritet vlaganj v omrežje in posodobitvi sistema označevanja PP.

Obstoječa dvostopenjska kategorizacija, ki izhaja iz devetdesetih let, se je dobro uveljavila v praksi. Je enostavna, gasilci so nanjo navajeni, prav tako je vključena v številne načrtovalske in operativne dokumente.

Zaradi tehnološkega razvoja intervencijskih vozil se kaže potreba po natančnejši opredelitvi tehničnih značilnosti znotraj posamezne kategorije. V ta namen je nastal predlog za dopolnitev obstoječega sistema kategorizacije z novimi tehničnimi smernicami, ki bi upoštevale specifične zahteve sodobnih gasilskih in gozdarskih vozil ter tako olajšale načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje omrežja PP.

Tako naj bi prva kategorija, poleg vozil GCGP 1-3 in GVGP 1-2, po novem omogočale tudi prevoznost za druga gasilska vozila (GVC 1–3, GVV 1–2, PV 1, VGV, GVM-1 s pogonom na vsaj dve osi) in gozdarsko mehanizacijo (gozdarski kamioni, zgibniki, traktorji s priklopniki, gradbena mehanizacija in mehanizacija za strojno sečnjo), ki jih lahko uporabimo za gašenje požarov v naravnem okolju. Takšne PP bi se približale standardom, ki so določeni za gozdne ceste. Bistveni elementi takšnega standarda vključujejo zadostno izravnano, nosilnost in stabilnost podlage ter dovolj širok prometni profil za nemoten prehod vozil z večjimi gabariti. Na prometnicah take kategorije je smiselno zagotoviti utrjeno vozno površino, ki omogoča poleg dostopa vozil z nekoliko slabšimi terenskimi lastnostmi tudi dvakrat do trikrat višje povprečne hitrosti namenskih vozil in tako pomembno skrajša odzivni čas v intervencijah.

Drugi (nižji) predlagani standard prevoznosti naj bi služil predvsem kot dopolnilna povezava na območjih z izrazitimi prostorskimi omejitvami. Take prometnice naj bi poleg osnovnega namenskega vozila GVGP-1 omogočala dostop tudi vozilom GVGP-2, ki so bistveno primernejša za večje požare. Hkrati bi tak tip PP lahko uporabljala tudi številna druga gasilska vozila (npr.: GVV 1–2, PV 1, VGV, GVM-1) in srednje velika gozdarska mehanizacija (npr.: srednje veliki traktorji, manjše gozdarske prikolice, manjša gradbena mehanizacija gozdarske mehanizacije (srednje veliki traktorji, manjše gozdarske prikolice, manjša gradbena mehanizacija), ki lahko pozitivno vplivajo na razplet intervencije (Saražin, 2023). PP druge kategorije umeščamo predvsem v predele, kjer vzpostavitev prometnic prve kategorije ni mogoča ali smotrna, pri čemer morajo biti odseki čim krajši.

Strokovnjaki so predlagali tudi, da bi v okviru posebne delovne skupine prenovili tehnične smernice za umeščanje v prostor, gradnjo, označevanje in vzdrževanje PP. Prenova smernic bo potekal v okviru mešane delovne skupine. V smernicah je treba natančno opredeliti dejavnike in določila, ki pogojujejo uvrstitve v to kategorijo, kot so npr. ozka vozišča, podhodi, strmi nakloni, manjša nosilnost konstrukcij, slepi kraki.

Poleg tehničnih smernic je v predlogu tudi oblikovanje prioritetnega sistema vlaganj in vzdrževanja protipožarnih prometnic. Le-to bi temeljilo na analizi več dejavnikov, med katerimi so ključni stopnja požarne ogroženosti, pomen prometnice za dostop do kritične infrastrukture, možnost nadzora gozdov in povezljivost naselij ter zagotavljanje alternativnih poti.

V predlogu je tudi nadgradnja obstoječega sistema označevanja. Standardizirane table za označevanje PP bi bilo smiselno dopolniti z dodatnimi informacijami, ki bi na terenu zagotavljale ključne operativne informacije, npr. prisotnost ožin, slepih krakov, omejitev glede višine, širine ali nosilnosti. Tovrstne oznake bi prispevale k večji varnosti intervencijskih enot in boljšemu razporejanju opreme ter enot na terenu.

6 ZAKLJUČEK

Udeleženci so enotno izpostavili več ključnih pomanjkljivosti trenutnega sistema PP in podali konkretne predloge za izboljšave. Posebej so poudarili nujnost rednega vzdrževanja evidenc, izvedbe celovite inventure ter zagotavljanja ažurnih in dostopnih podatkov. Opozorili so tudi na potrebo glede natančno določenih tehničnih zahtev, usklajenih navodil za prometno signalizacijo ter spremembo obstoječih modelov financiranja. Udeleženci posveta so kot ključen izziv prepoznali razdrobljeno lastništvo, zapletene postopke in kadrovske omejitve na terenu. Kljub nekaterim pozitivnim vidikom, kot je dobra organizacija protipožarnega varstva, so splošne ocene stanja sistema PP pokazale potrebo po izboljšavah. V ta namen so predlagali ustanovitev delovne skupine, ki se bo ukvarjala z omenjenimi izzivi in predlagala rešitve.

Protipožarne preseke so temeljna infrastruktura v boju proti gozdnim požarom. Njihova učinkovitost je mogoča le ob jasni zakonodaji, stabilnem financiranju in tehnični podpori na vseh ravneh izvajanja. Za sistemsko izboljšanje so potrebni: posodobitev zakonodajnega okvira, uskladitev tehničnih smernic, poenostavitev postopkov pridobivanja soglasij lastnikov zemljišč za gradnjo in vzdrževanje PP ter izboljšanje evidenc. Na tak način bo lažje zagotoviti ustrezen odziv ob požarnih dogodkih in gozdnem prostoru.

7 ZAHVALA

Za strokovni posvet o kategorizaciji PP so bila namenjena sredstva iz projekta Enabling cross-boundary assessment, communication and management of wildfire risks in Central Europe - Wildfire CE; CE0200934, ki ga sofinancira program Interreg Srednja Evropa. Na posvetu so poleg soavtorjev prispevka sodelovali tudi Jože Mori, Helena Smrekar, Frenk Prelec, Zoran Zavrtanik, Svit Trkman z Zavoda za gozdove Slovenije in Matjaž Dremelj, Gašper Ogrin z Gozdarskega inštituta Slovenije. Za njihov prispevek pri reševanju izzivov, povezanih s protipožarnimi presekami, se jim najlepše zahvaljujemo.

8 VIRI

- Babij, V., Kutnar, L., Marinšek, A., Kermavnar, J., 2024. Gozdna tla in vegetacija eno leto po požaru na Goriškem Krasu. *Gozdarski vestnik*, 82(1), 3–23.
- Komac, B., 2022. Veliki gozdni požari v Sloveniji. *Geografski vestnik*, 94(2), 21–43.
- Kravanja, M., 2006. Protipožarne gozdne prometnice kot ukrep aktivnega varstva pred požari v naravnem okolju : diplomsko delo - univerzitetni študij. 66 str.
- Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi požarov v naravnem okolju in na prostem (verzija 3.0, september 2023). Uprava RS za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo. Pridobljeno s: <https://www.gov.si/zbirke/dokumenti/>
- Poljanec, A., Rantaša, B., Saražin, J., Gasparič, B., Kravanja, M., Kolšek, M., Košiček, B., 2022. Vloga javne gozdarske službe pri obvladovanju požara Goriški Kras in posledice požara za gozdne ekosisteme. *Gozdarski vestnik*, 80(6/7), 227–239.
- Poljanec, A., Kravanja, M., Nève Repe, A., Kolšek, M., 2024. Obvladovanje gozdnih požarov in sanacija v požaru poškodovanih gozdov v Sloveniji. *Ujma: revija za vprašanja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami*. 38, 336–349.
- Pravilnik o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Uradni list RS, št. 38/04, 52/10, 83/12 in 93/15).
- Pravilnik o gozdnih prometnicah (Uradni list RS, št. 4/99 in 110/07).
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 73/16 in 46/22).
- Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16 in 22/20).
- Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050. Uradni list RS, št. 121/21. <https://www.uradni-list.si>.
- Saražin J., Ogrin G., Seifert Barba A. 2024. Gostitev dveh mednarodnih dogodkov v Ajdovščini za požarno odpornejšo srednjo Evropo. *InfoGozd – Skrbno z gozdom*, 5 (11): 16–25. DOI: 10.20315/10.20315/IG.2024.0054
- Saražin J., Ogrin, G., Seifert Barba A., 2024. Gostitev dveh mednarodnih dogodkov v Ajdovščini za požarno odpornejšo srednjo Evropo. *Gozdarski inštitut Slovenije*, elektronski vir: <https://wcm.gozdis.si/sl/novice/2024111512371592/gostitev-dveh-mednarodnih-dogodkov-v-ajdovscini-za-pozarno-odpornejso-srednjo-evropo/>
- Saražin J. 2022. Predlog metodologije za določanje gozdov odprtih s primarnimi prometnicami. JGS, Gozdarski inštitut Slovenije <https://dirros.openscience.si/Dokument.php?id=23680&lang=slv>
- Saražin J. 2023. Dostopnost slovenskih gozdov za potrebe gašenja gozdnih požarov. *UJMA*, 37: 240–248 <https://ojs-gr.zrc-sazu.si/ujma/article/view/9316>
- Saražin J., Ogrin G. 2024. Kazalnik – primarna odprtost slovenskih gozdov 2023. *InfoGozd – Skrbno z gozdom*, 5 (12): 25–28. DOI: 10.20315/10.20315/IG.2024.0059 <https://wcm.gozdis.si/sl/novice/2024121311053583/kazalnik-%E2%80%93-primarna-odprtost-slovenskih-gozdov-2023/>
- Šturm, T., Podobnikar, T., 2017. A probability model for long-term forest fire occurrence in the Karst forest management area of Slovenia. *The international journal of wildland fire*, 26(5), 399–412.
- Uredba o izvajanju podukrepa »Podpora za preprečevanje škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov« iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 72/15, 94/15, 96/17, 14/20 in 161/21).
- Wildfire CE. 2024. Spletna stran projekta Wildfire CE. <https://www.interreg-central.eu/projects/wildfire-ce/>
- Zakon o gozdovih – ZG (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99, 67/02, 110/07, 106/10, 3/13 – ZFU, 17/14, 75/17 in 61/17 – GZ).